מא: התכלת פרק רביעי מנחות

ובלבד שלא תהא מופסקת. ל"ע מאי פי' ומאי כ) לאמעינן: **אין** פוטר בה אלא מינה. פי' נקוענו אם לדומה היא יעיל בה שני חוטים לדומים ותימה מידי ליכא קגרים ואמא מדרבנן מאום זה אלי ג) ואנוהו (סוכה דף יח.): הוי מ) [ועוד נראה לתיירי בשאר מיעים כגון שירתון וכלך וסיריקין דאין פוטר אלא במינם מלאוריים] ומה דפי' בשירתון לאו דוקא דהא אמרי' לעמר ופסחים פוטרין בהם: **ואם** הביא בשר. למאי דפירש בקונטרס דקגא אילן במקום לבן פסול מאום שדומה לתכלת ואין כאן שני מיעים קשה מאי פריך לאמא האי גריעתא כרבנן דרים פירקין לאמרי אין הלבן מעבכת את התכלת: **כאן** בטלית בת שמנה חוטין. פירשתי ריש פירקין:

רב אמר אין מתיריין.[בג] ואפי' למ"ד מוכח גברא סבר רב דאין לבטל מצות הטלית כדאשכחן במזוזה בסוף השולח (כ"מ קב.) שבעגם לאחו שבעגל המזוזה ואע"ג דמוכח הדר היא ושמואל דאמר מתיריין אע"ג דקסבר מוכח טלית היא דהא שמואל מחייב לעיל כלי קופסא כיון דאין לו אגא כדי טלית אחת טוב שיתן באומה שהוא מפן להקעעוף בה ולא דמי למזוזה בד] ג): **כל** מילי דמר עביד ברב.

דסוף מירה (שבת דף מו.) שרי רבה שרגא דנפטא ופלוגתא דרב ושמואל במוקלה מתמת מיאום שילהי שבת (דף קנז.) אלמא דמתמה אילי ואו דהתם איכא פלוגתא דרבנהמא טוגא וע"ע: **בית** שמאי אומרים ארבע. טעמא דבית שמאי ניחא כדדרשינן לעיל (דף לט:) גדיל שנים גדילים ד' אבל טעמא דבית הלל קשה דדוחק לומר דלית להו אגא גדילים שנים ופחות אבלא הרי אגא בה] ה) ושמע מינה הא דדרשינן גדילים ד' היינו בכפילה אלבן קאי והשתא אברי כ"ש דהוא הדין אבלא דפחות לאו דוקא ואבלא הוא לאהשוותם והיינו ד' חוטין בגא בכפילה ובית הלל אברי לפחות דוקא והא בו] דביומא (דף עב.) דרש מפחיל בו] ו) המם ז) (הוה לאשונים) דבמיב גרשם (תרי) מהדר דמיירי בכפול בח] ור"ת פי' דמגדיל נפקא לה לבית הלל דעבות מתוגגם עוכד גדילו ובגלה לפי' זה דבית הלל דרשי גדילים הרי שבה וכשנכפלו י"ב ויתכן יותר ח) אגא דרשם גדילים וכן משמע בספרי ועשו להם שומע אחי יעשה אותן אחד בפני עצמו תלמוד לומר גדילים מכמה ט) גדיל אחד נעשית אין פחות משלשה דברי ב"ה ב"ש אומרים ד' של מבלת ד' של אמר י) (אבן) כי דייקת בה משמע דב"ה דרשי גדילים ואבלו גדיל קיימי והשתא הוא דומיא דבית שמאי דאיירי בתבלת ובלבן ומיהו בספרי איבא דאמרי שנים של לבן ואחד של תבלת. [ועי"ע תוס' בכורות לט: ד"ה כמה]: **בית** שמאי אומרים ארבע. פירש בקונטרס דפחות יהא אבבע נמצא הגדיל שנים ורביעו אם פירש לתגדיל קאי והענף שמנה הרי שנים עשר וכן אחו ויהכון וכן משמע בספרי בפרשה כי תצא גדילים למה נאמר לפי שנאמר ועשו להם ציצית שומע אני יעשה אחד ל' בפני עצמו ת"ל גדילים ט) כמה גדיל נעשית אין פחות משלשה חוטין כדברי בית הלל ובית שמאי אומרים מאבבע אבבעות משמע לתגדיל קאי והקונטרס נמי פירש כן בכ"מ פרק על אלו מומין (בכורות דף לט:) וכן יסד רבי שלמה ספרדי ט) המשולש יהא נפשל כדי אבבעות אבבע ונפשל קורא הגדיל כמו ז) מפשילין חבלים לאותן פרק אלו הן הגולין (מטות דף י.) וכמו אין מפשילין חבלים לאותן דבפ' בני העיר (מגילה דף כח.): **ארבעה** בגודל. במסכת זבחים בפ' קדשי קדשים (דף סב.) [קתני דבנם של מזבח היה שלש אמות ומחצה ואבבע ושלש אבבע בזכרותו ואית דמפרשי התם דקשר האבבע קמא בח] ו) הזכרות ואית דגרסי בזכרותו היינו לאשונות והכא דלא מפרש מידי ל"ע: ואכיך

ובלבד שלא תהא מופסקת. ל"ע מאי פי' ומאי כ) לאמעינן: **אין** פוטר בה אלא מינה. פי' נקוענו אם לדומה היא יעיל בה שני חוטים לדומים ותימה מידי ליכא קגרים ואמא מדרבנן מאום זה אלי ג) ואנוהו (סוכה דף יח.): הוי מ) [ועוד נראה לתיירי בשאר מיעים כגון שירתון וכלך וסיריקין דאין פוטר אלא במינם מלאוריים] ומה דפי' בשירתון לאו דוקא דהא אמרי' לעמר ופסחים פוטרין בהם: **ואם** הביא בשר. למאי דפירש בקונטרס דקגא אילן במקום לבן פסול מאום שדומה לתכלת ואין כאן שני מיעים קשה מאי פריך לאמא האי גריעתא כרבנן דרים פירקין לאמרי אין הלבן מעבכת את התכלת: **כאן** בטלית בת שמנה חוטין. פירשתי ריש פירקין:

רב אמר אין מתיריין.[בג] ואפי' למ"ד מוכח גברא סבר רב דאין לבטל מצות הטלית כדאשכחן במזוזה בסוף השולח (כ"מ קב.) שבעגם לאחו שבעגל המזוזה ואע"ג דמוכח הדר היא ושמואל דאמר מתיריין אע"ג דקסבר מוכח טלית היא דהא שמואל מחייב לעיל כלי קופסא כיון דאין לו אגא כדי טלית אחת טוב שיתן באומה שהוא מפן להקעעוף בה ולא דמי למזוזה בד] ג): **כל** מילי דמר עביד ברב.

דסוף מירה (שבת דף מו.) שרי רבה שרגא דנפטא ופלוגתא דרב ושמואל במוקלה מתמת מיאום שילהי שבת (דף קנז.) אלמא דמתמה אילי ואו דהתם איכא פלוגתא דרבנהמא טוגא וע"ע: **בית** שמאי אומרים ארבע. טעמא דבית שמאי ניחא כדדרשינן לעיל (דף לט:) גדיל שנים גדילים ד' אבל טעמא דבית הלל קשה דדוחק לומר דלית להו אגא גדילים שנים ופחות אבלא הרי אגא בה] ה) ושמע מינה הא דדרשינן גדילים ד' היינו בכפילה אלבן קאי והשתא אברי כ"ש דהוא הדין אבלא דפחות לאו דוקא ואבלא הוא לאהשוותם והיינו ד' חוטין בגא בכפילה ובית הלל אברי לפחות דוקא והא בו] דביומא (דף עב.) דרש מפחיל בו] ו) המם ז) (הוה לאשונים) דבמיב גרשם (תרי) מהדר דמיירי בכפול בח] ור"ת פי' דמגדיל נפקא לה לבית הלל דעבות מתוגגם עוכד גדילו ובגלה לפי' זה דבית הלל דרשי גדילים הרי שבה וכשנכפלו י"ב ויתכן יותר ח) אגא דרשם גדילים וכן משמע בספרי ועשו להם שומע אחי יעשה אותן אחד בפני עצמו תלמוד לומר גדילים מכמה ט) גדיל אחד נעשית אין פחות משלשה דברי ב"ה ב"ש אומרים ד' של מבלת ד' של אמר י) (אבן) כי דייקת בה משמע דב"ה דרשי גדילים ואבלו גדיל קיימי והשתא הוא דומיא דבית שמאי דאיירי בתבלת ובלבן ומיהו בספרי איבא דאמרי שנים של לבן ואחד של תבלת. [ועי"ע תוס' בכורות לט: ד"ה כמה]: **בית** שמאי אומרים ארבע. פירש בקונטרס דפחות יהא אבבע נמצא הגדיל שנים ורביעו אם פירש לתגדיל קאי והענף שמנה הרי שנים עשר וכן אחו ויהכון וכן משמע בספרי בפרשה כי תצא גדילים למה נאמר לפי שנאמר ועשו להם ציצית שומע אני יעשה אחד ל' בפני עצמו ת"ל גדילים ט) כמה גדיל נעשית אין פחות משלשה חוטין כדברי בית הלל ובית שמאי אומרים מאבבע אבבעות משמע לתגדיל קאי והקונטרס נמי פירש כן בכ"מ פרק על אלו מומין (בכורות דף לט:) וכן יסד רבי שלמה ספרדי ט) המשולש יהא נפשל כדי אבבעות אבבע ונפשל קורא הגדיל כמו ז) מפשילין חבלים לאותן פרק אלו הן הגולין (מטות דף י.) וכמו אין מפשילין חבלים לאותן דבפ' בני העיר (מגילה דף כח.): **ארבעה** בגודל. במסכת זבחים בפ' קדשי קדשים (דף סב.) [קתני דבנם של מזבח היה שלש אמות ומחצה ואבבע ושלש אבבע בזכרותו ואית דמפרשי התם דקשר האבבע קמא בח] ו) הזכרות ואית דגרסי בזכרותו היינו לאשונות והכא דלא מפרש מידי ל"ע: ואכיך

ובלבד שלא תהא מופסקת. ו) שיהא כל מוטיה שלימין: **שמע מינה מתירין מבגד לבגד** ח): **דילמא אי כלאי.** הא דקתני שמביא תכלת ממקום אחר ותולה בה ולא חיישינן לבזיון דמבזה לה לטלית לאשונה בז] ו) דנתבטל לאין לאויה לציצית קאמר דמתיר ממנה הציצית: **כל מיני לבעים פוטרין בה.** לאום לבן דכיון דמין כגף ליכא לקיומי בה אין לך לחזר אחר לבן אלא שיהו בה שני מינין: **חוץ מקלא אילן.** דדמי לתכלת יא) חיומנין דמזבן לה לאיגם אחרינא ומבר דכל חוטיה תכלת וכי מצריך לטלית אחריתי שקיל תרי חוטים מהכא יא) ונותן שם עם לבן ותמת אחד אילן יתן לבן ומעלאת אחת מהן נפטר בקלא אילן לאום תכלת ושדי קלא אילן עם לבן בציצית והוי כלאים בלא מצוה: **מיתיבי טלית אין פוטרין בה.** לאם לבן אלא מינה אם לדומה היא יעיל בה שני חוטין לדומים ושני חוטין תכלת וכן אחר גוונים: **מביא תכלת.** שני חוטין לאם תכלת ודבר אחר לאם לבן ואע"ג דהאי תכלת הוי מין כגף אפילו הכי שני מיינים בעינן דאחזינן בתר ריש טליתות: **ואם הביא כשר.** אלמא קלא אילן נמי פוטר בה: **בטלית בת ד' חוטין.** שנים תכלת ושנים לבן קלא אילן כשר יב): **בטלית בת שמנה חוטין.** אבבע תכלת והטיל בה אבבע קלא אילן לקיים מצות שני מינים יג) פסולין דהואיל ולבר קלא אילן אינא חוטין בן לוכה מיישין לאמא יד) מלבין קלא אילן אינא חוטין בן לוכה מיישין בשבת (דף לט:) אלמא דמלבין